

Byrådssak /18

Saksframstilling

Vår referanse: 2018/18571-2

Bybanen fra sentrum til Åsane, delstrekning 1, Kaigaten - Sandbrogaten

Hva saken gjelder:

Denne byrådssaken gjelder oppstart av reguleringsplaner for Bybanen og hovedsykkelrute fra sentrum til Åsane. Figuren under visualiserer hvor langt planarbeidet er kommet.

Figur 1 Planprosessen

Traséen for Bybanen i sentrum og Åsane ble vedtatt av Bergen bystyre 20. april 2016 (sak 88/16) og traséen i Sandviken inklusive forlengt Fløyfjellstunnel ble vedtatt 31. januar 2018 (sak 19/18). Ytterligere politisk forankring er redegjort for i fagnotatet side 5.

Bybanens tre første byggetrinn mellom Bergen sentrum og Flesland er tatt i bruk. Bybanen mellom Bergen sentrum og Fyllingsdalen er ferdig regulert og bygging er under oppstart. Eventuell bybane vestover utredes i Kommunedelplan for kollektivsystemet mellom Bergen sentrum og Bergen vest.

Bybanetraséen fra Kaigaten til Vågsbotn er ca 12,5 km lang og har 13 holdeplasser. Endelig plassering av banetrasé og holdeplasser fastsettes gjennom arbeidet med reguleringsplanene og teknisk forprosjekt. Hovedsykkelruten fra Kaigaten til Vågsbotn er ca 14 km lang. Forlengelsen av Fløyfjellstunnelen er ca 2,5 km lang. Ny lengde på Fløyfjellstunnelen blir ca 5,3 km. I tillegg kommer tilkoblinger i fjell og kryss i Eidsvåg og Sandviken.

Oversiktskartet på neste side viser bybanetrasé, hovedsykkelrute og Fløyfjellstunnelen.

Figur 2 Oversiktskart

Hovedproblemstillingene er

- utforming av løsninger for trasé og holdeplasser,
- tilkomst til holdeplassene og overgang til buss,
- plassering av tunnelportaler,
- forholdet til kulturminner, landskap og bybilde,
- bruken av byrommene,
- trafikkomlegginger og sykkelløsninger,
- omlegging av infrastruktur under bakken, og
- gjennomføring av anleggsarbeid både for Bybanen, Fløyfjellstunnelen og sykkeltraséen.

Det er gjennomført konsekvensutredning (KU) og høring før vedtak av trasé iht vedtatt planprogram datert 4. mai 2012. KU ligger som grunnlag for planarbeidet som nå startes opp. Oppstartsmelding for planene sendes på høring til grunneiere, berørte parter, interesseorganisasjoner og offentlige etater. Det er lagt opp til en oversiktlig og forutsigbar planprosess der alle som skal delta i prosessen informeres gjennom brev, offentlige møter

og Bergen kommune og Bergensprogrammet sine nettsider. Det legges opp til tett samarbeid med partene i Miljøløftet.

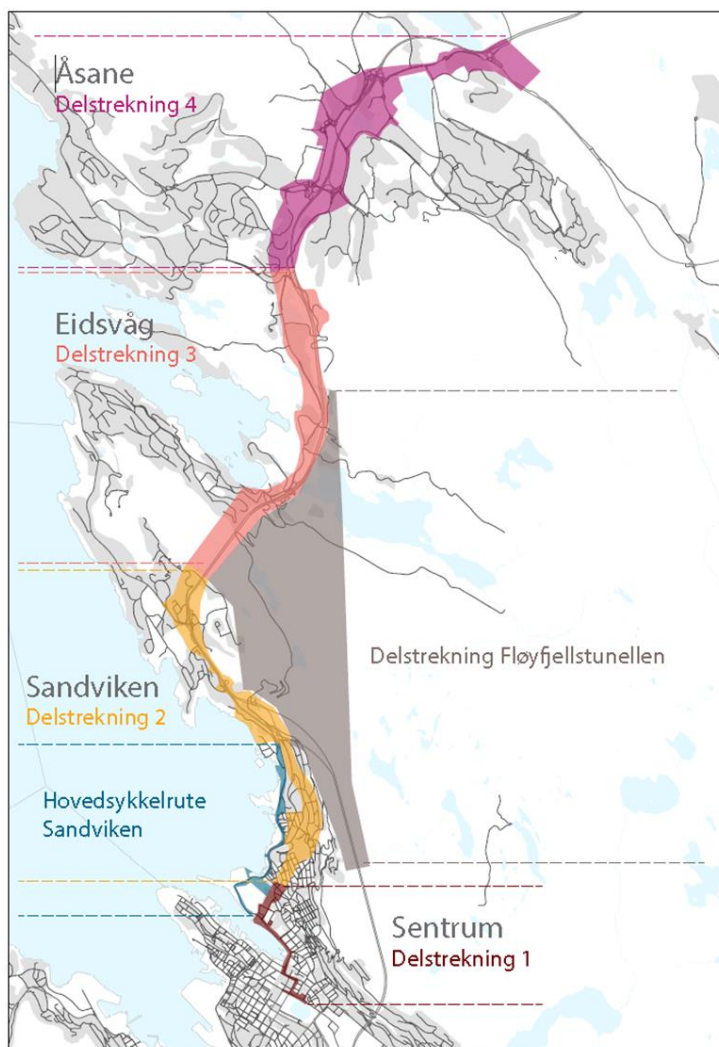
I bystyrets trasévedtak fra april 2016, ble det satt krav om tilleggsutredning i Sandviken. Tilleggsutredningen har ikke vært på høring og sendes derfor på høring sammen med varsel om oppstart av reguleringsplanene til Åsane.

Fagetatens vurdering og anbefaling:

Fagetaten foreslår flg. inndeling i delstrekninger:

- Delstrekning 1, Kaigaten - Sandbrogaten. PlanID 65800000, detaljreguleringsplan.
- Delstrekning 2, Sandbrogaten - Eidsvågtunnelen. PlanID 65810000, områdereguleringsplan.
- Delstrekning 3, Eidsvågtunnelen - Tertneskrysset. PlanID 65820000, områdereguleringsplan.
- Delstrekning 4, Tertneskrysset - Vågsbotn. PlanID 65830000, områdereguleringsplan.
- Fløyfjellstunnelen, forlengelse til Eidsvåg. PlanID 65840000, områdereguleringsplan.
- Hovedsykkelerute Bradbenken - Munkebotstunnelen. PlanID 65790000, detaljreguleringsplan.

Kartet under viser inndelingen

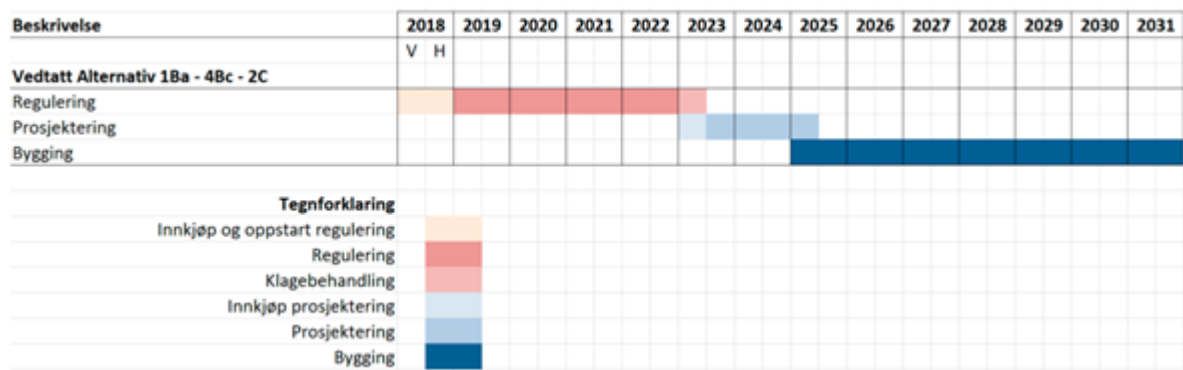
Figur 3 Inndeling i delstrekninger

Fagnotatet tar for seg viktige planoppgaver generelt for hele traséen og spesielt for de ulike delstrekningene i kap. 4. Planoppgaven. Her heter det også at kap. 4 ansees som et utredningsprogram for denne planoppgaven og er en oppfølging og detaljering av fase 2: Reguleringsplan og teknisk forprosjekt i det vedtatte planprogrammet fra 2012.

Fagetaten trekker fram ønske om alternativvurderinger på følgende områder:

- Ulike tunnelalternativer (som alternativ til dagløsning) mellom Amalie Skrams vei og Sandviken sykehus. Vil evt. muliggjøre bybane, sykkel og fotgjengere i Åsanevegen forbi Strandens grend.
- Holdeplass ved Tertneskrysset som vist i KU (2023) eller vest for Griggastemma. Vil kunne øke byutviklingspotensialet
- I forslaget til områdereguleringsplan for Nyborg, er to alternative traséer og holdeplasser vurdert og lagt inn i planforslaget. Utredningene inngår i grunnlaget for vurdering av bybanetrasé.
- Gjennom Åsane sentrum vurderes ulike alternativ koordinert med privat planarbeid der.

Figuren under viser at endelig planvedtak forventes i 2023 og at bygging kan starte i 2025 og være ferdig i 2031. Fagetaten fremholder at dette forutsetter en rask og smidig prosess uten forsinkelser i planfremstilling, beslutninger eller eventuelle innsigelser.

Figur 4 Prosess for planlegging og bygging

Byggetid for den vedtatte traséen med forlengelse av Fløyfjellstunnelen er antatt å ta cirka 6-7 år (dvs. 8-9 år fra vedtatt reguleringsplan til banen er i drift). Byggetid for forlengelse av Fløyfjellstunnelen er vurdert til 4-5 år.

I planarbeidet skal det vurderes muligheter for å korte ned på tiden. Dette krever at regulering av både Bybanen og Fløyfjellstunnelen holder stram framdrift og finansiering sikres. En viktig utfordring med hensyn til å korte ned tiden, er de statlige kravene til kvalitetssikring av hele prosjektet under ett. Dette kan begrense handlingsrommet til for eksempel å fremskynde deler av prosjektet (Fløyfjellstunnelen).

Byrådets vurdering og anbefaling/konklusjon:

Byråden viser til at et enstemmig bystyre vedtok traséen gjennom Sandviken 31.januar 2018. Øvrige deler av traseen ble vedtatt av bystyret 20. april 2016. Dette er en solid plattform for den videre planprosessen. Byråden er svært tilfreds med at fagetaten allerede nå har utarbeidet en grundig og god sak om oppstart av reguleringsplanarbeidet og støtter fagetatens anbefaling om å melde oppstart av reguleringsplanarbeid for bybanen fra sentrum til Åsane.

Byråden stiller seg også bak fagetatens forståelse av planoppgaven og ønskede alternativvurderinger. Det går tydelig frem av grunnlagsarbeidet som er gjort at bystyrets vedtak i trasésakene, både 88/16 og 19/18, følges opp. Byråden vil særlig fremheve betydningen av en god prosess for design- og arkitektkonkurransen for Torget og Bryggen og i særdeleshet hensynet til Unescos verdensarvsted Bryggen. Det foreligger som kjent innsigelsesvarsel fra Hordaland fylkeskommune knyttet til avbøtende tiltak for dagløsning for Bybanen over Torget/Bryggen. Det startes opp forberedende arbeid med traséen gjennom sentrum ved opprettelse av en arbeidsgruppe med deltakelse fra kulturminnefaglige myndigheter og supplerende kulturminnefaglig representasjon. Dette arbeidet skal legge premisser for det videre planarbeidet og for arkitekt- og designkonkurransen for utforming av området Torget – Vetrilidsalmenning – Finnegårdsgaten - Bryggen. Begge disse prosessene er startet opp. Byråden vil videre poengtere betydningen av kulturminnehensyn ved Brødretomten i Amalie Skrams vei.

Videre registrerer byråden med tilfredshet at fagetaten vektlegger trafikk løsninger i sentrum som gir mest mulig redusert biltrafikk, gode kollektivløsninger og sykkelsatsing langs (eller parallelt med) hele traséen. Byråden vil anmerke at sykkelløsninger i sentrum må være bymessige og tilpasset middelalderbyen, og ber om at det ses nøye på alternative løsninger i lys av at biltrafikk over Torget vil bli redusert ved trasévalget som er gjort. Byråden merker seg at sykkelfelt er mye brukt i Oslo i bygater med lav hastighet. Byråden vil påpeke betydningen av å opprettholde Torgets arealer som møtested og markeds plass.

Byråden merker seg og at det skal utarbeides driftsopplegg for Bybanen, basert på rammer utarbeidet av Hordaland fylkeskommune. Dette arbeidet vil både handle om reisetider, frekvens, plassering av depot/oppstillingsplasser, sammenkopling av linjer, kopling bussbane, etc. Byråden forutsetter at Bergen kommune blir involvert i dette arbeidet fra tidlig fase, og vil selv ta nødvendige initiativ for å sikre dette.

Byråden merker seg ellers at god byutvikling, jordvern og minimering av ulemper med ny veg/ kryssløsning i Eidsvåg også er ivarettatt i fagetatens fremstilling.

Byråden merker seg tidsplanen og ser at det er en utfordrende oppgave å både planlegge og å bygge Bybanen fra sentrum til Åsane. Byråden vil oppfordre alle involverte etater til å ha fokus på tiltak som kan redusere tidsbruken uten at det svekker kvaliteten på arbeidet.

Vedtakskompetanse:

I henhold til b.sak 236/16, byrådets fullmakt § 18, har byrådet myndighet til å vedta oppstart reguleringsplan der det samtidig legges ut til offentlig ettersyn forslag planprogram for offentlig reguleringsplan og konsekvensutredning etter plan- og bygningsloven § 12-9.

Byråd for byutvikling innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

1. I medhold av plan- og bygningslovens § 12-2, 12 -3 og 12-8 vedtas oppstart av offentlig reguleringsplan for Bybanen og sykkel på strekningen Bergen sentrum til Åsane (Vågsbotn):
 - Delstrekning 1, Kaigaten - Sandbrogaten. PlanID 65800000, detaljreguleringsplan.
 - Delstrekning 2, Sandbrogaten - Eidsvågtunnelen. PlanID 65810000, områdereguleringsplan.
 - Delstrekning 3, Eidsvågtunnelen - Tertneskrysset. PlanID 65820000, områdereguleringsplan.
 - Delstrekning 4, Tertneskrysset - Vågsbotn. PlanID 65830000, områdereguleringsplan.
 - Fløyfjellstunnelen, forlengelse til Eidsvåg. PlanID 65840000, områdereguleringsplan.

- Hovedsykkelrute Bradbenken - Munkebotstunnelen. PlanID 65790000, detaljreguleringsplan.
Varslingsområdet for reguleringsplanene er vist på vedlagte kart datert 06.04.2018 (vedlegg A).

2. Tilleggsutredning for Bybanen i Sandviken, datert 15.02.2017, legges ut på høring sammen med varsel om oppstart (vedlegg B).

Dato: 9. mai 2018

Anna Elisa Tryti
Byråd for byutvikling

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Vedlegg:
Fagnotat Oppstart Bybane til Åsane
Vedlegg A Varslingsområdet
Vedlegg B Tilleggsutredning Sandviken